

NOTAT

Det konstituerende møde

Den 16. november 2009

Efter kommunevalget den 17. november 2009 skal den nyvalgte kommunalbestyrelse afholde det konstituerende møde i tidsrummet 1. – 15. december 2009. De nærmere regler om det konstituerende møde fremgår af § 6 i lov om kommunernes styrelse.

Mødet kan tidligst afholdes, når den hidtidige kommunalbestyrelse har truffet afgørelse vedrørende eventuelle valgklager og anmodninger om fritagelse for medlemskab af kommunalbestyrelsen.

Indkaldelse til det konstituerende møde foretages af det medlem, der længst har været medlem af kommunalbestyrelsen, eller – hvis flere har været medlem lige længe – af det ældste af disse.

Ved beregningen af, hvem der har siddet længst i kommunalbestyrelsen, medregnes også medlemskab af kommunalbestyrelsen i en kommune, der helt eller delvist er sammenlagt med den kommune, hvis kommunalbestyrelse den pågældende nu er valgt til. Derimod medregnes medlemskab af andre kommunalbestyrelser ikke ved opgørelse af medlemsancienniteten.

Valget af borgmester er det første, der foretages på det konstituerende møde. Så snart valget af borgmester har fundet sted, vælger kommunalbestyrelsen blandt sine medlemmer en viceborgmester til at fungere i borgmesterens forfald, eller – hvis det er fastsat i styrelsesvedtægten - en 1. og en 2. viceborgmester til i nævnte rækkefølge at fungere i borgmesterens forfald.

Valgene af borgmester og viceborgmester(viceborgmestre) er gældende for hele kommunalbestyrelsens funktionsperiode.

Efter valg af viceborgmester (viceborgmestre) vælger kommunalbestyrelsen medlemmer af økonomiudvalget og de stående udvalg, samt medlemmer af de udvalg, kommissioner, bestyrelser og lignende, hvori kommunalbestyrelsen eller kommunen i henhold til andre bestemmelser skal være repræsenteret, jf. § 17, stk. 1 - 3, i lov om kommunernes styrelse.

Valgene har virkning for hele kommunalbestyrelsens funktionsperiode. Kommunalbestyrelsen har således ikke mulighed for at træffe bestemmelse om, at valget kun gælder for en kortere periode end kommunalbestyrelsens funktionsperiode. Men det kan følge af hvervets tidsbegrænsede karakter eller af de bestemmelser, der i øvrigt gælder for det pågældende organ.

Det medlem, som har indkaldt til mødet, er også mødeleder, indtil der er valgt en borgmester. Kommunalbestyrelsens valg af viceborgmester (viceborgmestre) og de efterfølgende valg af medlemmer til udvalg mv. ledes af den nyvalgte borgmester eller – hvis den nyvalgte borgmester har forfald – af det medlem, der har ledet valget af borgmesteren.

Valg af borgmester og viceborgmester sker ved flertalsvalg efter reglerne i § 24, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse. Hvis der både skal vælges en 1. og 2. viceborgmester, foretages valget dog som forholdstalsvalg.

Valg af medlemmer af økonomiudvalg og de stående udvalg og kommunalbestyrelsens øvrige valg af to eller flere medlemmer til udvalg, kommissioner, bestyrelser og lignende sker ligeledes ved forholdstalsvalg på grundlag af d'Hondts metode efter reglerne i § 24, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse. Hvis der er enighed i kommunalbestyrelsen, kan en anden valg måde end forholdstalsvalg dog anvendes. I praksis foretages valgene i forbindelse med kommunalbestyrelsens konstituering ofte på grundlag af (forudgående) politiske aftaler mellem kommunalbestyrelsens grupper.

Kommunalbestyrelsens indstilling af flere personer som medlemmer i samme organ forudsætter ikke forholdstalsvalg, hvis indstillingen ikke er bindende for den modtagende myndighed m.v. I praksis anvendes denne valgmetode dog ofte også i sådanne situationer på grundlag af enighed i kommunalbestyrelsen.

De detaljerede regler om flertalsvalg og forholdstalsvalg m.v. findes i §§ 24 – 27 i lov om kommunernes styrelse.

Kommunalbestyrelsens medlemmer har pligt til at varetage de hverv, som kommunalbestyrelsen måtte tildele dem. For andre af kommunens borgere gælder – i hvert fald som helt overvejende hovedregel – at de ikke kan ud-

peges til kommunale hverv, med mindre de er villige dertil, jf. § 17, stk. 6, i lov om kommunernes styrelse.

På det konstituerende møde kan der alene behandles de emner, som er foreskrevet i loven. Det vil – udover valg af borgmester og viceborgmester (evt. viceborgmestre) være valg af medlemmer af økonomiudvalg, stående udvalg, samt andre udvalg, kommissioner, bestyrelser m.v., hvori kommunalbestyrelsen i henhold til andre bestemmelser skal være repræsenteret. Herudover kan der træffes bestemmelse om vederlag til 1. viceborgmesteren.

Der kan således ikke ske behandling af forslag om ændring af styrelsesvedtægten på det konstituerende møde.

Principielt kan valg i tilfælde, hvor repræsentationen i et udvalg mv. er frivillig for kommunalbestyrelsen, ikke foretages i det konstituerende møde, med mindre alle medlemmer er enige om det. Begrundelsen er, at valget forudsætter en forudgående stillingtagen til den fortsatte repræsentation, som kommunalbestyrelsen som udgangspunkt først kan foretage, når dens funktionsperiode er begyndt. I praksis foretages der dog ofte valg også til frivillige repræsentationsforhold på det konstituerende møde, fordi der (eventuelt stiltiende) er enighed om det.

Afslutningsvis kan det oplyses, at KL har udgivet publikationen ”Udvalg, råd og nævn mv., som kommunalbestyrelsen udpeger eller indstiller medlemmer til”.

Publikationen indeholder en oversigt over de udpegelser og indstillinger til udvalg, råd og nævn m.v., som de nyvalgte kommunalbestyrelser skal foretage på det konstituerende møde efter kommunevalget eller senere. Publikationen kan bestilles via KLS hjemmeside eller hos Kommuneforlaget www.kommuneforlaget.dk.